

**CONSILIUL MUNICIPAL CAHUL
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CAHUL**

**VIZIUNEA,
DIRECȚIILE DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ
ȘI PLANUL DE ACȚIUNI
ALE MUNICIPIULUI CAHUL
2019 - 2025**

**VIZIUNEA,
DIRECȚIILE DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ
ȘI PLANUL DE ACȚIUNI
ALE MUNICIPIULUI CAHUL
2019 - 2025**

**APROBATĂ PRIN DECIZIA
CU NR. 3/9 (39/9) – XXV DIN 30 MAI 2019**

Acest document a fost realizat cu suportul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) în cadrul programului Comunitatea Mea, implementat de IREX cu asistența experților Business Consulting Institute (BCI). Opiniile autorilor exprimate în acest document nu reflectă în mod obligatoriu viziunile Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID) sau IREX.

Sumar executiv

Introducere	4
I. Analiza SWOT	5
II. Cadrul general al strategiei.....	6
III. Plan de acțiuni.....	8
IV. Implementarea și Monitorizarea Strategiei	26
V. Portofoliul proiectelor prioritare. Fișe de proiect.....	21

INTRODUCERE

Acest document reprezintă o redacție actualizată a cadrului general al Strategiei de dezvoltare socio-economică a municipiului Cahul 2015-2020, aprobată prin decizia nr.1/1(38/1)-XXIV din 3 februarie 2015¹. Actualizarea a fost efectuată de Grupul de Lucru constituit prin Dispoziția primarului municipiului Cahul nr.47 din 11.02.2019 ”Cu privire la crearea grupului de lucru pentru actualizarea Planului de acțiuni 2019-2020 privind implementarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a mun.Cahul 2015-2020”, cu asistența tehnică și metodologică din partea programului Comunitatea Mea.

Prin conținutul său, Strategia urmărește actualizarea viziunii, obiectivelor strategice și a Planului de acțiuni pentru perioada 2019 – 2025. Strategia pune în valoare punctele forte ale municipiului și se bazează pe potențialul socio-uman, dezvoltarea economiei locale, serviciilor publice, instituțiilor infrastructurii sociale și de afaceri precum și pe capacitatea autorităților publice locale și structurilor societății civile privind asumarea responsabilității pentru procesul de dezvoltare locală.

Principiile care stau la baza elaborării documentului sunt: (i) promovarea unei guvernări locale eficiente și responsabile; (ii) promovarea unui proces decizional participativ și (iii) promovarea principiilor dezvoltării durabile la nivel local.

Scopul Strategiei de dezvoltare socio-economică a mun. Cahul este de a determina direcțiile strategice de dezvoltare, dinamica și profunzimea acestei dezvoltări, de a eficientiza activitatea autorităților publice locale în managementul localității, de a utiliza cât mai eficient resursele financiare, de a promova localitatea (aspecte unice, irepetabile, competitive), de atragere a surselor externe de finanțare (buget de stat, investiții străine, donații, granturi) pentru a implementa proiectele investiționale planificate.

Destinatarii Strategiei sunt locuitorii municipiului Cahul, autoritățile administrației publice locale, structurile societății civile, instituțiile educaționale, sectorul privat, tinerii, precum și toate persoanele interesate în dezvoltarea durabilă locală.

Versiunea actualizată a Strategiei 2019 – 2025 este structurată pe patru compartimente și include: (i) viziunea de dezvoltare; (ii) planul strategic de acțiuni (iii) etapele de implementare și monitorizarea implementării strategiei; (iv) fișe prioritare de proiecte.

Planul strategic de acțiuni 2019 – 2025 cuprinde totalitatea acțiunilor orientate spre atingerea direcțiilor strategice, necesarul de resurse, perioada de implementare, responsabilii de îndeplinirea acțiunilor, sursele de finanțare, precum și efectele scontate în urma implementării fiecărui proiect /acțiuni.

Cadrul general al Strategiei este un document complex, elaborat printr-un larg parteneriat, care are la bază documentele de programare locală (Strategia de dezvoltare socio-economică a orașului Cahul 2015 - 2020, strategii sectoriale de dezvoltare – Dezvoltarea sectorului de alimentare cu apă și canalizare în municipiul Cahul pentru perioada 2018 – 2023, Plan de dezvoltare economică locală a municipiului Cahul 2017 – 2020, Strategia de Dezvoltare a tineretului 2017 – 2020, Planul de acțiuni pentru Mediu 2016-2020).

---

¹ Strategie realizată cu suportul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), în cadrul Proiectului de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP), cu asistența experților Institutului de Dezvoltare Urbană (IDU).

I. ANALIZA SWOT

Puncte tari	Punctele slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Amplasarea geografică la hotar cu România și cu Ucraina • Rolul de centru polarizator al raionului Cahul și al regiunii de dezvoltare Sud; • Prezența zăcămintelor de ape minerale și a bazinelor de apă – râul Frumoasa și Lacul cu apă dulce; • Tradiții în organizarea activităților culturale; • Amplasarea în raza mun. Cahul a zonei economice libere • Mun. Cahul - membru al Euroregiunii Dunărea de Jos și Euroregiunii ”Marea Neagră” • Reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată; • Statutul de stațiune balneoclimaterică și existența Sanatoriului “Nufărul Alb”; • Funcționarea în localitate a instituțiilor de învățământ superior și prezenta unei oferte educaționale diversificate; • Funcționarea sistemului de transport public în comun; • Funcționarea unor întreprinderi mari din domeniul confecției care creează locuri de muncă pentru locuitorii urbei; • Dezvoltarea și implementarea proiectelor de parteneriat cu instituții și organizații din România și Ucraina; • Crearea Incubatorului de afaceri; • Instalarea sistemului de supraveghere video; • Echipa APL tânără, responsabilă și cu voință de a dezvolta orașul 	<ul style="list-style-type: none"> • Starea proastă a drumurilor; • Traficul auto congestionat din zona centrală; • Acumulări sporite de gaze și poluanți în zona centrală a orașului datorită traficului intens și unităților de transport învechite • Pierderi enorme de energie în instituțiile publice și fondul locativ din cauza lipsei termoizolării clădirilor • Poluarea solului și apelor cu ape epurate din cauza că rețeaua de canalizare acoperă doar 35 % din suprafața totală a municipiului și 70 la sută din numărul total al populației au acces la rețeaua de canalizare • Lipsa totală a sistemelor de energie regenerabilă • Insuficiența sistemelor de evacuare a apelor pluviale • Baza tehnico-materială a instituțiilor educaționale și culturale învechită și insuficienta aplicare a tehnologiilor informaționale • Accelerarea procesului de îmbătrânire a populației • Migrația populației tinere în străinătate; • Eficiența energetică scăzută a fondului construit – public și privat; • Existența unui număr mare de străzi și a porțiunilor de trotuare care necesită lucrări de reabilitare și modernizare; • Sistemul public de iluminat din municipiu slab dezvoltat; • Insuficiența serviciilor pentru persoanele în vârstă • Comerțul stradal, lipsa unei piețe agroalimentare moderne; • Gradul redus de colectare a deșeurilor reciclabile și slaba valorificare a acestora; • Promovarea insuficientă a potențialului turistic local; • Starea avansată de uzură fizică și morală a infrastructurii sportive existente; • Lipsa WC-lor publice în oraș • Prezența cânilor vagabonzi
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Asistență tehnică din partea UE și atragerea fondurilor europene; • Consolidarea capacităților personalului Primăriei; • Integrarea europeană a și consolidarea cooperării transfrontaliere; • Descentralizarea administrativă și dezvoltarea regională; • Valorificarea resurselor de energie regenerabilă din zonă; • Modernizarea rețelei naționale de drumuri; 	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența resurselor financiare bugetare și externe pentru punerea în practică a ideilor dezvoltării socio-culturale a municipiului; • Prezența factorului birocratic în implementarea proiectelor cu fonduri externe; • Influența factorului politic în realizarea programelor de dezvoltare; • Exodul specialiștilor și a sportivilor de performanță din municipiu; • Degradarea calității terenurilor agricole;

<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea atractivității mediului de afaceri autohton pentru investitorii străini; • Creșterea interesului pentru agricultura ecologică/bio la nivel european și mondial; • Sprijinirea dezvoltării agroturismului în jurul orașului; • Regionalizarea serviciilor de apă/canalizare și fortificarea operatorului economic local; • Crearea unui depozit regional de colectare a deșeurilor; • Crearea parteneriatelor public-private; • Colaborarea în cadrul Euroregiunii „Dunărea de Jos”; • Deschiderea unui serviciu mass-media local cu antrenarea specialiștilor calificați; • Dezvoltarea zonei de agrement „Lacul Sărat” și dezvoltarea turismului balnear și cultural; • Activizarea mediului academic în domeniul cercetării și promovării IT; • Existența unor avantaje competitive și aglomerări industriale (industria alimentară și a băuturilor); • Existența mai multor acorduri de înfrățire cu orașe din străinătate; • Portul Giurgulești. 	<ul style="list-style-type: none"> • Instabilitate politică și dezechilibru în asigurarea continuității serviciilor sociale existente; • Grad avansat de sărăcie a populației; • Instabilitate politică și economică; • Extinderea economiei tenebre.
--	---

II.CADRUL GENERAL AL STRATEGIEI

VIZIUNEA DE DEZVOLTARE

Viziunea municipiului Cahul este:

- oraș cu valori culturale și tradiții, să devină capitala culturală a țării, stațiune balneo-turistică, recunoscut în Europa;
- pol de creștere/dezvoltare regională economică competitivă și atractivă din punct de vedere investițional;
- oraș modern cu infrastructură dezvoltată, cu un mediu confortabil și nepoluat și cu servicii calitative prestate cetățenilor
- oraș cu o viață culturală și sportivă bogată;
- cu societate civilă și cetățeni activi și responsabili.

Principalele avantaje competitive ale municipiului Cahul sunt:

1. Municipiul Cahul este cel mai important pol de atracție turistică din partea de sud a Republicii Moldova, dispunând de resurse de ape minerale cu rol curativ (Sanatoriul „Nufărul Alb”), de instituții culturale, dar și de oportunități diversificate de agrement în jurul său (rezervație științifică, locuri de pescuit, zonă de agrement în curs de dezvoltare în jurul Lacului Sărat). Toate acestea creează premise pentru dezvoltarea turismului balnear și de wellness, a celui ecologic, de agrement, gastronomic-viticol și chiar a agroturismului, cu condiția conceperii și promovării unor circuite integrate, care să includă alte obiective din regiunea de dezvoltare Sud sau din țările învecinate (de ex. Delta Dunării);
2. Municipiul Cahul este situat în centrul uneia dintre cele mai importante zone agro-viticole din Republica Moldova și chiar din Europa de Est. Trecerea treptată de la o agricultură de subzistență la una modernă, bazată pe exploatații de mari dimensiuni și structuri asociative, care să activeze pe tot lanțul de furnizare (de la producția de materii prime, la transport, depozitare, procesare, marketing și comercializare), poate transforma Cahulul într-un centru agro-industrial de importanță transfrontalieră;
3. Municipiul Cahul, prin funcțiile sale complexe de deservire a întregii regiuni de dezvoltare Sud, are o arie de polarizare extinsă, pentru care să furnizeze servicii educaționale, sanitare, culturale, administrative, etc., cu condiția continuării investițiilor în dezvoltarea urbană integrată a acestuia.

Priorități de dezvoltare:

1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice;
2. Dezvoltarea și valorificarea potențialului agro-industrial al municipiului;
3. Dezvoltarea urbană durabilă a orașului pentru a deservi mai bine populația regiunii de dezvoltare Sud;
4. Creșterea accesibilității municipiului.

Direcțiile dezvoltare strategică și obiectivele specifice

	Direcții de dezvoltare strategică	Obiectiv specific
1.	Dezvoltare economică durabilă a municipiului Cahul	1.1. Dezvoltarea municipiului Cahul ca punct strategic în atragerea investițiilor
		1.2. Stimularea spiritului antreprenorial
		1.3. Diversificarea economiei locale, inclusiv prin dezvoltarea turismului și a economiei bazate pe cunoaștere și inovare
2.	Extinderea și dezvoltarea rețelelor edilitare conform priorităților și reabilitarea infrastructurii social-economice urbane	1.1. Asigurarea populației cu servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare de calitate
		1.2. Sporirea capacităților operatorului economic din domeniul AAC (alimentarea cu apă și canalizare)
		1.3. Reabilitarea drumurilor locale și decongestionarea traficului din zona centrală a urbei
		1.4. Modernizarea și extinderea iluminatului public
		1.5. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii social-economice, a instituțiilor cultural sportive și de agrement
3.	Protecția mediului și creșterea eficienței energetice în sectorul public și privat	3.1. Amenajarea, păstrarea și extinderea parcurilor, scuarurilor și a spațiilor verzi
		3.2. Gestionarea eficientă a deșeurilor și îmbunătățirea stării de salubritate a municipiului
		3.3. Sporirea eficienței energetice a dotărilor din sectorul public și privat
4.	Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale pentru diferite categorii de populație	4.1. Extinderea serviciilor și valorificarea oportunităților din sectorul tineret
		4.2. Stimularea participării tinerilor spre o viață social activă
		4.3. Crearea unor servicii sociale alternative pentru sprijinirea grupurilor dezavantajate
		4.4. Organizarea activităților culturale și dezvoltarea turismului
5.	Sporirea gradului de implicare a societății civile și a cetățenilor în acțiunile de dezvoltare comunitară	5.1. Sporirea transparenței în activitatea APL Cahul
		5.2. Asigurarea creșterii gradului de implicare și mobilizare a cetățenilor în acțiuni de interes comunitar

3. Planul de acțiuni

Direcția Strategică 1: DEZVOLTAREA ECONOMICĂ DURABILĂ A MUNICIPIULUI CAHUL

Programe / Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
Obiectiv specific 1.1.					
DEZVOLTAREA MUNICIPIULUI CAHUL CA PUNCT STRATEGIC ÎN ATRAGEREA INVESTIȚIILOR					
1.1.1. Elaborarea și implementarea Planului de Investiții Capitale.	2019-2020	40 000	APL I	Donatori, Buget local	• Plan elaborat
1.1.2. Elaborarea unui portofoliu de concepte și proiecte pentru dezvoltarea municipiului, inclusiv pentru toate categoriile de cetățeni.	anual	180 000	APL I	ONG-uri, Buget local, Incubatorul de afaceri	• Portofoliu de proiecte elaborat • Beneficiari ai proiectelor (femei – 50%; bărbați – 50%)
1.1.3. Elaborarea și punerea în aplicare a mecanismului de promovare a potențialului investițional.	2020	100 000	APL I și partenerii locali	Buget local, Incubatorul de afaceri	• Potențial investițional promovat (pagina web, presa, alte rețele mass media)
1.1.4. Elaborarea Regulamentului de stimulare a autorilor proiectelor de dezvoltare locală aprobate spre finanțare pentru sporirea volumului investițiilor atrase.	2020	50 000	APL I	ONG-URI, autorități locale	• Regulament elaborat, aprobat și pus în aplicare
Obiectiv specific 1.2.					
STIMULAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL					
1.2.1. Crearea unui Consiliu economic consultativ la nivel de municipiu, pentru consultarea priorităților de dezvoltare economică.	2019-2020	200 000	APL I		• Consiliu constituit și funcțional • 1/3 femei; 2/3 bărbați
1.2.2. Crearea unui fond de susținere a mediului de afaceri.	2020	1 mln.	APL I	Buget local, Donatori	• Priorități anuale pentru domeniul de afaceri stabilite
1.2.3. Organizarea Forumului antreprenorilor	Din 2020, anual	100 000	APL I	APL II Cahul, Centrul de Business Cahul, reprezentanți ai ÎMM, Buget local, donații externe	• Forum organizat anual
Obiectiv specific 1.3.					
DIVERSIFICAREA ECONOMIEI LOCALE, INCLUSIV PRIN DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI A ECONOMIEI BAZATE PE CUNOAȘTERE ȘI INOVARE					
1.3.1. Dezvoltarea și amenajarea zonei de odihnă și agrement "Lacul Sărat".	2020-2025	20 mln.	APL I Cahul	APL I Cahul, donator externi	• Proiect tehnic elaborat • Sondă forată • Zonă de odihnă amenajată și dezvoltată

Programe / Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
1.3.2.Crearea Centrului regional de inovare și IT	2019-2020	300 000	APL I Cahul, Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” Cahul	UE, Sida	<ul style="list-style-type: none"> Potențial universitar pus în aplicare
1.3.3.Dezvoltarea Pieței agro-alimentară din mun.Cahul.	2020-2025	30 mln.	APL I, ÎM „Piața Centrală” Cahul	Buget local, parteneriat public-privat, donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> Studiul de piață elaborat Proiect de execuție elaborat Proiect implementat-piață amenajată

Dirrecția Strategică 2: EXTINDEREA ȘI DEZVOLTAREA REȚELOR EDILITARE CONFORM PRIORITĂȚILOR ȘI REABILITAREA INFRASTRUCTURII SOCIAL-ECONOMICE URBANE

Programe/Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
<i>Obiectiv specific 2.1.</i>					
<i>ASIGURAREA POPULAȚIEI CU SERVICII PUBLICE DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE DE CALITATE</i>					
2.1.1.Proiectarea și construcția rețelelor de apă și canalizare, reabilitarea celor existente și extinderea lor în mun.Cahul, inclusiv în s. Cotihana, construcția stației noi de epurare a apei uzate.	2019-2023	700 mln.	APL I, AEP	Apă Canal Cahul, ADR Sud, KfW, UE	<ul style="list-style-type: none"> Rețea extinsă de canalizare și populația asigurată în întregime cu servicii de apă și canalizare Beneficiari (femei???: bărbați???)
2.1.2.Proiectarea și construcția rețelelor de canalizare pluvială pe străzile și sectoarele cu risc sporit de inundare.	2019-2025	10 mln.	APL 1 Apă Canal Cahul	APL 1, ADR Sud, GIZ, Fondul Ecologic Național, UE	<ul style="list-style-type: none"> Rețea de canalizare pluvială construită
2.1.3.Amenajarea a două izvoare de pe teritoriul municipiului (din sectorul Lapaevca și din zona Lacului Sărat).	2019-2020	80 000	APL Cahul	ONG-uri ecologice, Fondul Ecologic Național	<ul style="list-style-type: none"> 2 izvoare amenajate
2.1.4.Rezolvarea problemei WC-ului public		500 000	APL I	APL I, agenți economici	<ul style="list-style-type: none"> WC public construit
<i>Obiectiv specific 2.2.</i>					
<i>SPORIREA CAPACITĂȚILOR OPERATORULUI ECONOMIC DIN DOMENIUL AAC (ALIMENTAREA CU APĂ ȘI CANALIZARE)</i>					
2.2.1.Perfecționarea profesională a salariaților operatorului.	2019-2022		SA Apă-Canal Cahul, APL I	AMAC, GIZ, FNDR, KfW, UE	<ul style="list-style-type: none"> Salariații operatorului AAC instruiți și calificați profesional

Programe/Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
2.2.2.Elaborarea unui plan de restructurare a datoriilor cu termen expirat ale operatorului.	2019		SA Apă-Canal Cahul	AMAC, GIZ, FNDR, KfW, UE	• Acord de reeșalonare semnat
2.2.3.Elaborarea unui plan de dezvoltare și eficientizare a activității a operatorului.	2019-2020		SA Apă-Canal Cahul, Consiliul municipal Cahul	AMAC, GIZ, FNDR, KfW, UE	• Plan de dezvoltare elaborat
2.2.4.Elaborarea unui plan de măsuri privind diminuarea pierderilor de apă în rețea.	2019-2020		SA Apă Canal, Consiliul municipal Cahul	AMAC, GIZ, FNDR, KfW, UE	• Plan Elaborat • Pierderi diminuate
Obiectiv specific 2.3.					
REABILITAREA DRUMURILOR LOCALE ȘI DECONGESTIONAREA TRAFICULUI DIN ZONA CENTRALĂ A URBEI					
2.3.1.Elaborarea proiectului tehnic și reparația capitală a str.Griviței și str.Dunării.	2019-2021	40 mln.	APL I	APL I, UE	• Străzile Griviței și Dunării renovate
2.3.2.Reconstrucția trotuarelor: pr.Republicii, str.Ștefan cel Mare, Dunării, M.Eminescu, M.Frunze, V.Stroescu ș.a., inclusiv asigurarea accesului pentru toate categoriile de cetățeni.	2019	5 mln.	APL I	APL I, UE	• Trotuare pe aceste sectoare renovate/construite cu acces pentru categoriile de cetățeni cu dizabilități locomotorii
2.3.3.Amenajarea drumurilor de acces în curțile blocurilor locative.	2019-2022	20 mln.	APL I	Bugetul local, UE	• Drumuri de acces reparate
2.3.4.Amenajarea terenurilor de joacă în curțile blocurilor locative, instalare bănci de odihnă pentru toate categoriile de cetățeni	2019-2022	5 mln.	APL I	Bugetul local, UE, alți donatori	• Terenuri de joacă amenajate și bănci instalate
2.3.5.Construcția și amenajarea stațiilor de autobuz pe întreg teritoriul municipiului.	2019-2021	1,5 mln.	APL I	Bugetul local, Donatori	• Stații noi construite și amenajate
2.3.6.Construcția sensurilor giratorii la intersecția: str.M.Viteazul – Sanatoriului și M.Viteazul – Dunării – Doinelor.	2019-2020	5 mln.	APL I	Buget local, Fondul Rutier, UE, agenți economici	• 2 sensuri giratorii construite
Obiectiv specific 2.4.					
ILUMINATUL PUBLIC					
2.4.1.Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat stradal: - str.Șcheia – str.V.Alecsandri, pr.Republicii – str.Doinelor – str.Dunării – șosGriviței;	2019-2022	4 mln.	APL I	bugetul local, UE, USAID, alți donatori externi, Agenția pentru eficiență energetică	• Sistem de iluminat modernizat și extins

Programe/Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
- str.I.Spirin, str.Viilor, șos.Griviței, str.A.Mateevici, str.C.Negruzzi, str.Păcii, str.N.Gribov, str.A.Pușkin, str.V.Stroescu, str.Sanatoriului, s.Cotihana, sector Focșa ș.a. - Alte străzi secundare.					
2.4.2.Iluminarea curților blocurilor locative.	2019-2021	2 mln.	APL I	Donatori externi, Agenția pentru eficiență energetică, ș.a.	• Curțile blocurilor locative asigurate cu iluminat stradal
Obiectiv specific 2.5.					
REABILITAREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII SOCIAL-ECONOMICE, A INSTITUȚIILOR CULTURAL-SPORTIVE ȘI DE AGREMENT					
2.5.1.Curățarea, salubritatea și amenajarea Lacului cu apă Dulce și a râului „Frumoasa”.	2019-2023	20 mln.	APL I	Donatori externi, Fondul Ecologic Național	• Albia râului Frumoasa curățată • Zona Lacului și a râului curată și amenajată
2.5.2.Construcția unui complex sportiv multifuncțional, inclusiv pentru tineri.	2019-2022	22 mln.	APL I,	APL II, alți donatori străini	• Complex sportiv construit, condiții pentru dezvoltarea sportului îmbunătățite
2.5.3.Reabilitarea Școlii sportive Nr.1 și Nr.2, a bazinei de înot și dotarea cu echipament modern pentru elevi și tineri din municipiu.	2019-2021	15 mln.	APL I	Buget local, APL II, alți donatori străini	• Școlile sportive Nr.1 și Nr.2 reabilite • Echipament sportiv modern asigurat
2.5.4. Amenajarea terenului de sport din s.Cotihana	2019-2021	3 mln.	APL I	Bugetul local, Agenți economici, Donatori externi	• teren de sport amenajat
2.5.5.Reabilitarea casei de cultură din s.Cotihana cu acces pentru toate categoriile de cetățeni.	2019-2021	3 mln.	APL I	Bugetul local, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al R.Moldova etc.	• Casa de cultură din s. Cotihana reparată capital
2.5.6.Amenajarea terenurilor aferente grădinițelor, inclusiv și terenurile de joacă cu pavilioane (8 grădinițe).	2019-2021	3,5 mln.	APL I, administrația grădinițelor	Programe transfrontaliere, Guvernul României, Donatori externi	• Terenuri de joacă aferente grădinițelor amenajate
2.5.7.Reparații capitale în grădinițele de copii cu vârstă timpurie și preșcolară.	2019-2022	15 mln.	APL I	Bugetul de stat și local, FISM, alți donatori	• Edificiile grădinițelor de copii reparate capital
2.5.8.Amenajarea terenurilor de joacă, odihnă și agrement în cartierele municipiului.	2019-2021	3 mln.	APL I, grupuri de inițiativă	Grupuri de inițiativă, ONG, alți donatori	• Terenuri amenajate
2.5.9.Sporirea accesului persoanelor cu mobilitate redusă în instituțiile publice prin construcția pantelor.	2019-2020	50 000	APL I	Administrațiile instituțiilor	• Pante de acces în instituții publice construite

Programe/Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
2.5.10. Identificarea unor forme de colaborare publice-private pentru reparația căminului Universității de Stat „B.P. Hasdeu” Cahul.	2019-2021	25 mln.	APL I, APL II și administrația Universității	Bugetul de stat, UE și alți donatori	<ul style="list-style-type: none"> • Cămin renovat • Beneficiari (persoane cu dizabilități: femei - ; bărbați -)
2.5.11. Extinderea sistemului de supraveghere video pe străzile municipiului Cahul pentru toate categoriile de cetățeni.	2019-2020	500 000	APL I	Agenți economici locali, donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Sistem de supraveghere video funcțional și extins
2.5.12. Amenajarea unui skateboarding parc pentru copii și tineri.	2020-2023	2 mln.	APL I	Bugetul local, alți donatori	<ul style="list-style-type: none"> • Teren de skateboarding construit
2.5.13. Construcția unui teren de tenis de câmp pentru toate categoriile de cetățeni activi.	2020-2024	850000	APL I	Bugetul local, alți donatori	<ul style="list-style-type: none"> • Teren de tenis de câmp construit

Direcția Strategică 3: PROTECȚIA MEDIULUI ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE ÎN SECTORUL PUBLIC ȘI PRIVAT

Programe / Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
<i>Obiectivul specific 3.1. AMENAJAREA, PĂSTRAREA ȘI EXTINDEREA PARCURILOR, SCUARURILOR ȘI A SPAȚIILOR VERZI</i>					
3.1.1. Amenajarea parcului central ”Grigore Vieru” Cahul (pavare, iluminat, recultivarea plantațiilor, instalarea mobilierului urban public), cu acces pentru toate categoriile de cetățeni.	2020-2022	7,5 mln.	APL I	UE, bugetul local, alți donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Parcul Central amenajat
3.1.2. Amenajarea Parcului veteranilor (plantare arbori și arbuști, amenajarea aleilor, teren de joacă și sport, mobilier urban etc), cu acces pentru toate categoriile de cetățeni.	2019-2021	13 mln.	APL I	Buget local, donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Parcul veteranilor amenajat
3.1.3. Reconstrucția celor două havuzuri din fața Universității de Stat „B. P. Hașdeu” Cahul.	2020	4 mln.	APL I	Bugetul local, donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Havuzuri reconstruite
3.1.4. Amenajarea scuarului din preajma Palatului Culturii „Nicolae Botgros” din mun. Cahul	2020	4 mln.	APL I	Buget local, donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Scuar amenajat

Programe / Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
Obiectiv specific 3.2.					
GESTIONAREA EFICIENTĂ A DEȘEURILOR ȘI ÎMBUNĂȚĂȚIREA STĂRII DE SALUBRITATE A MUNICIPIULUI					
3.2.1. Proiectarea și demararea construcției unui depozit nou pentru deșeurile menajere solide și de reciclare a acestora.	2019 -2023	100 mln.	APL I și ADR Sud	UE, GIZ, Fondul Ecologic Național	<ul style="list-style-type: none"> • Depozit modern de deșeuri construit
3.2.2. Dotarea serviciilor APL și întreprinderilor municipale cu echipamente necesare și unități de tehnică specială	2020 -2022	10 mln.	APL I	Bugetul local, alți donatori externi, credite	<ul style="list-style-type: none"> • serviciile Primăriei și întreprinderile municipale dotate cu utilaje necesare
3.2.3. Modernizarea serviciului de management al deșeurilor și îmbunătățirea infrastructurii de colectare de pe teritoriul municipiului Cahul (amenajarea platformelor de colectare selectivă a deșeurilor, instalare mai multe coșuri, pubele etc).	2020-2022	5 mln.	APL I , ÎM GCL Cahul, Serviciul de salubritate	Bugetul local, UE și alți donatori	<ul style="list-style-type: none"> • Platforme de gunoi cu containere amenajate • Coșuri de gunoi instalate • Cetățenii asigurați cu pubele • 3000 contracte de evacuare a deșeurilor încheiate suplimentar
3.2.4. Reabilitarea drumului de acces către poligonul de stocare a deșeurilor (1 km).	2020-2021	3 mln.	APL I și ÎMGCL	ADR Sud, MDRC, Fondul rutier, alți donatori	<ul style="list-style-type: none"> • Drum de acces (circa 1 km) reabilitat
Obiectiv specific 3.3.					
SPORIREA EFICIENȚEI ENERGETICE A DOTĂRILOR DIN SECTORUL PUBLIC ȘI PRIVAT					
3.3.1. Elaborarea și implementarea unui Plan local de eficiență energetică a municipiului Cahul.	2019	50 000	APL I	UE, alți donatori	<ul style="list-style-type: none"> • Plan de eficiență energetică elaborat și aprobat
3.3.2. Elaborarea notelor conceptuale privind eficiența energetică a clădirilor, instituțiilor publice – grădinița Nr. 1, 2 și 14; Palatul de cultură „Nicolae Botgros” din mun. Cahul și Școala Sportivă Cahul Nr. 1.	2019	30 000	APL I	Administrațiile instituțiilor publice, Fondul de Eficiență Energetică	<ul style="list-style-type: none"> • Note conceptuale elaborate
3.3.3. Implementarea măsurilor de eficiență energetică în instituțiile publice, inclusiv termoizolarea și reparația fațadelor (inclusiv Primăria)	2020-2022	4,5 mln.	APL I	Bugetul local, Administrația grădinițelor, și alte instituții, APP, FISM, Fondul de Eficiență Energetică	<ul style="list-style-type: none"> • Renovarea rețelelor de electricitate în instituții • Modernizarea sistemelor de încălzire

Direcția Strategică 4: DEZVOLTAREA ȘI DIVERSIFICAREA SERVICIILOR SOCIALE PENTRU DIFERITE CATEGORII DE POPULAȚIE

Programe / Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
<i>Obiectiv specific 4.1.</i>					
<i>EXTINDEREA SERVICIILOR ȘI VALORIFICAREA OPORTUNITĂȚILOR DIN SECTORUL TINERET</i>					
4.1.1.Implementarea strategiei de dezvoltare tineret 2016-2020.	2019-2020		APL I ,Fondul pentru Tineri, Centrul de Resurse pentru Tineri	APL I, APL II, Direcția Generală de Învățământ Cahul, ONG din domeniu	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia de dezvoltare implementată
4.1.2.Valorificarea și dezvoltarea relațiilor de parteneriate cu structuri de tineret cu localitățile înfrățite.	2020-2021	100 000	APL I	Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” Cahul, Universitatea „Dunărea de Jos” Galați, Grupuri de inițiativă a tinerilor, localități înfrățite	<ul style="list-style-type: none"> • vizite de studiu organizate • inițiative comune realizate
4.1.3.Crearea unui centru de zi pentru tinerii aflați în dificultate.	2020-2021	1 mln.	APL I, APL II	Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, Centrul Medicilor de Familie, ONG locale și naționale	<ul style="list-style-type: none"> • Centru creat și funcțional
<i>Obiectiv specific 4.2.</i>					
<i>STIMULAREA PARTICIPĂRII TINERILOR SPRE O VIAȚĂ SOCIAL ACTIVĂ</i>					
4.2.1.Organizarea concursurilor intelectuale și culturale intercomunitare și interraionale (TVC, concursuri intelectuale...).	anual	20 000	APL I și APL II	Universitățile din Cahul, ONG de tineret, Direcția Generală de Învățământ Cahul, Teatrul „B.P.Hasdeu” Cahul	<ul style="list-style-type: none"> • Tineri atrași în activități culturale și intelectuale • Nr. de participanți (femei - 150; bărbați - 150)
4.2.2.Activități de promovare a voluntariatului în societate (tabere de vară, seminare, schimburi de experiență, conferințe...).	periodic	50 000	APL I, ONG-uri locale	Direcția Generală de Învățământ Cahul, ONG de tineret, Centrul de Resurse pentru Tineri Cahul, Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” Cahul	<ul style="list-style-type: none"> • Voluntariat promovat în societate • Nr. de participanți (femei - 100; bărbați - 100)
4.2.3.Organizarea Galei anuale a laureaților celor mai activi cetățeni la nivel municipal	anual	30 000	APL I	Bugetul local, sponsori	<ul style="list-style-type: none"> • Gala Laureaților organizată anual • Nr. de participanți (femei - 100; bărbați - 100)

Programe / Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
4.2.4.Organizarea concursului „Cel mai bun student și Cel mai bun elev” din municipiu.	anual	30 000	APL I	APL I, Banca Comercială Română	<ul style="list-style-type: none"> • Două burse acordate anual la cel mai bun elev și student • Gala premiilor organizată • Nr. de participanți (femei - 50; bărbați - 50)
Obiectiv specific 4.3.					
CREAREA UNOR SERVICII SOCIALE ALTERNATIVE PENTRU SPRIJINIREA GRUPURILOR DEZAVANTAJATE					
4.3.1.Crearea unui centru de plasament pentru persoane fără adăpost.	2020	—	APL I, ONG-uri locale	APL I, donator externi, asociații de întreprinzători	<ul style="list-style-type: none"> • Centru pentru persoanele fără adăpost cu servicii sociale deschis la Cahul
4.3.2.Crearea unui centru de zi pentru persoanele cu dizabilități.	2020-2021	—	APL I, ONG-uri locale	Donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Centru de zi funcțional
4.3.3.Construcția unui Azil pentru bătrâni.	2019-2022	25 mln.	APL I, Asociația Pro-Lumina	Donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Azil pentru bătrâni deschis și funcțional
Obiectiv specific 4.4.					
ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR CULTURALE ȘI DEZVOLTAREA TURISMULUI					
4.4.1.Organizarea Festivalurilor Internaționale: - de muzică „Mărțișor”; - de muzică clasică „Crescendo”; - de muzică de estradă „Chipuri de prieteni”; - de Folclor „Nufărul Alb” (bienal); - de film documentar „Moldox”; - de teatru.	anual	50 000 350 000 800 000 1 000 000 500 000 300 000	APL I	Bugetul local, agenți economici, donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Festivaluri anuale organizate • Promovarea localității, valorilor și a tradițiilor culturale
4.4.2.Organizarea Festivalurilor naționale: - Festivalul Familiei; - Festivalul Tinerilor talente „Steluțe Cahulene”; - Festivalul Cântecelor tinereții noastre; - Festivalul Luminițe de Crăciun; - Festivalul Minorităților naționale „Tradiții și obiceiuri”; - Festivalul Voluntarilor.	anual	60 000 100 000 30 000 100 000 25 000 50 000	APL I	Bugetul local, ONG-uri locale, agenți economici, donator externi	<ul style="list-style-type: none"> • Evenimente naționale organizate

Programe / Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
4.4.3.Organizarea horelor tradiționale de sărbători și în zilele de duminică.		150 000	APL I	Bugetul local	<ul style="list-style-type: none"> • Hore tradiționale organizate
4.4.4.Organizarea Taberei de creație a artiștilor plastici pentru copii și tineri.	anual	150 000	APL I	ONG-uri locale, APL I, donator externi	<ul style="list-style-type: none"> • Tabără de creație organizată • Beneficiari (fete – 300; băieți - 200)
4.4.5.Construcția clădirii pentru blocul administrativ al Muzeului Ținutului Cahul.	2020-2025	5 mln.	APL I	APL I, donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Bloc administrativ al Muzeului Ținutului Cahul reconstruit
4.4.6.Reabilitarea edificiului Școlii de arte „Maria Cibotari” Cahul.	2019-2020	2,6 mln.	APL I	Bugetul local, Ambasada Japoniei, alți donatori	<ul style="list-style-type: none"> • Școala de arte „M. Cibotari” Cahul renovată • Beneficiari (fete - 60%; băieți - 40%)
4.4.7.Reînnoirea fondului de instrumente muzicale.	2019-2021	1,5 mln.	APL I	Donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Instrumente pentru Școala de arte „M. Cibotari” din Cahul achiziționate • Beneficiari (fete - 60%; băieți - 40%)
4.4.8.Achiziționarea aparatajului performant de sonorizare și a scenei mobile.	2019-2021	120 000	APL I	Bugetul local, Donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Aparataj și echipament muzical achiziționat
4.4.9.Crearea și amenajarea unei săli de Vernisaj (expoziții).	2019-2021	500 000	APL I	Bugetul local, Donatori externi	<ul style="list-style-type: none"> • Sală amenajată • Expoziții organizate
4.4.10.Organizarea târgurilor de meșteșugari pentru promovarea tradițiilor populare.	anual	50 000	APL I, APL II	Bugetele locale, donatori externi,	<ul style="list-style-type: none"> • Târguri organizate și promovate
4.4.11.Edificarea bustului poetului M.Eminescu	2019-2020	200 000	APL I	Sponsorizări	<ul style="list-style-type: none"> • Monument inaugurat
4.4.12.Edificarea monumentului în memoria celor deportați	2019-2020	400 000	APL I	Sponsorizări	<ul style="list-style-type: none"> • Monument inaugurat
4.4.13.Continuarea editării Revistei „Cahul literar și artistic”	trimestrial	40 000 anual	APL I	Bugetul local, Donatori, Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu”	<ul style="list-style-type: none"> • Revistă editată trimestrial

Direcția Strategică 5: SPORIREA GRADULUI DE IMPLICARE A SOCIETĂȚII CIVILE SI A CETĂȚENILOR IN ACȚIUNILE DE DEZVOLTARE COMUNITARĂ

Programe / Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
Obiectiv specific 5.1. SPORIREA TRANSPARENȚEI ÎN ACTIVITATEA APL CAHUL					
5.1.1.Reactualizarea informației și administrarea eficientă a site-ului Primăriei municipiului Cahul.	sistematic	—	APL I	Buget local	• Site actualizat
5.1.2.Organizarea meselor rotunde și a întâlnirilor cu cetățeni și reprezentanții societății civile.	semestrial	5 000	APL I	Buget local	• Întâlniri cu cetățeni organizate și informații de interes public diseminate
5.1.3.Crearea galeriilor de panouri informative.	2019-2020	50 000	APL I	Buget local, donatori externi	• 5 galerii de panouri informative instalate
5.1.4.Organizarea audierilor publice și a consultării cetățenilor pe diverse probleme de interes local.		5 000	APL I	Buget local	• Audieri și consultări publice organizate
5.1.5.Instruirea APL Cahul privind gestionarea eficientă a patrimoniului public și asigurarea transparenței proceselor de achiziții publice, respectarea legislației în domeniul conflictului de interese.	semestrial	30 000	APL	Buget local, donatori externi	• Capacități a APL consolidate în gestionarea patrimoniului public și procese de achiziții publice realizate transparent
5.1.6.Instruirea APL în domeniul eficientizării managementului financiar și asigurarea transparenței proceselor financiare.	semestrial	35 000	APL I	Buget local, programe de instruire oferite de donatori	• Capacități sporite în managementul financiar
5.1.7.Eficientizarea sistemului de comunicare publică a APL Cahul prin instruirea funcționarilor publici.	2019-2025	10 000	APL I	ONG din domeniul mass-mediei	• Capacități sporite a APL în comunicare publică
5.1.8.Stabilirea de parteneriate între APL cu societatea civilă pentru atragerea de fonduri.	trimestrial	5 000	APL I	ONG locale	• Număr de proiecte comune depuse
5.1.9.Completarea informației pe site-ul primăriei privind proiectele implementate	sistematic		APL I	Buget local, ONG locale	• Informație plasată • Site permanent actualizat

Programe / Proiecte / Acțiuni	Pentru implementare	Cost estimativ (lei)	Responsabil	Parteneri / Surse potențiale de finanțare	Rezultate / indicatori de monitorizare
de sectorul asociativ.					
Obiectiv specific 5.2.					
ASIGURAREA CREȘTERII GRADULUI DE IMPLICARE ȘI MOBILIZARE A CETĂȚENILOR ÎN ACȚIUNI DE INTERES COMUNITAR					
5.2.1. Constituirea grupurilor consultative de inițiativă locală din partea cetățenilor și a societății civile pe lângă Primăria mun. Cahul, pentru identificarea priorităților de dezvoltare și implementare a proiectelor de interes comunitar.	2019-2020	—	APL I și ONG locale	Reprezentanții cetățenilor din cartiere, Bugetul local, alte surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> Grupuri de inițiativă constituite Nr. de participanți în grupuri (femei – 30; bărbați - 30)
5.2.2. Identificarea și oferirea sediilor pentru grupurile de inițiativă locală pentru organizarea întâlnirilor.	2019	—	APL I	ONG, grupurile de inițiativă comunitară	<ul style="list-style-type: none"> Grupurile de cetățeni au condiții pentru organizarea întrunirilor și discutarea soluțiilor de dezvoltare a municipiului
5.2.3. Implementarea procesului de bugetare participativă și aprecierea (inclusiv online) de către cahuleni a proiectelor prioritare ce trebuie implementate	anual	30 000	APL I		<ul style="list-style-type: none"> Proces transparent și participativ de utilizare a resurselor financiare Nr. de participanți (femei - 400; bărbați - 500)
5.2.4. Identificarea soluțiilor privind rezolvarea cîinilor fără stăpîn	periodic	—	APL I	APL I, ONG	<ul style="list-style-type: none"> O comunitate mai sigură

IV.IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI

Succesul realizării Strategiei de dezvoltare depinde de participarea tuturor locuitorilor în procesul de implementare și monitorizare a acesteia, de prezența unei coaliții a eforturilor unui parteneriat între societatea civilă și APL. În procesul realizării Planului de Acțiuni vor fi implicați mai mulți actori, fiecare contribuind la implementarea acțiunilor planificate. Aceștia sunt:

1. Administrația publică locală (Consiliul Local, Primarul);
2. Locuitorii municipiului;
3. Societatea civilă (ONG-urile, asociațiile profesionale);
4. Agenții economici;
5. Structuri externe (Consiliul raional, Guvernul R. Moldova, Organizațiile internaționale);
6. Grupuri de inițiativă.

Implementarea Strategiei de dezvoltare poate fi divizată convențional în 3 etape:

Adoptarea Strategiei. În cadrul acestei etape Strategia de dezvoltare va fi prezentată locuitorilor la Audierea Publică. După analiza propunerilor și recomandărilor înaintate în timpul și după Audierea publică, Strategia va fi ajustată și ulterior, înaintată Consiliului Municipal Cahul spre adoptare. În perioada următoare, Primăria va coordona elaborarea planurilor de activități anuale privind realizarea Planului de acțiuni 2019-2025.

Implementarea Planului de acțiuni se va efectua prin realizarea activităților, proiectelor. Pentru realizarea unui parteneriat durabil între Primărie, Consiliul municipal și cetățeni, vor fi instituite Grupuri de Lucru responsabile de pregătirea proiectelor, administrarea și monitorizarea permanentă a mersului implementării proiectelor, supravegherea lucrărilor și plăților pentru lucrările îndeplinite.

Pentru fiecare acțiune, proiect, vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), resurse necesare, responsabili și partenerii, care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

Monitorizarea Strategiei. În perioada de implementare responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea acțiunilor, proiectelor. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor se va efectua prin intermediul indicatorilor de performanță. În cazul în care se va identifica devieri de la Planul de acțiuni se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

Procesul de monitorizare a strategiei constă în:

- evaluarea atingerii obiectivelor strategice prin intermediul indicatorilor de progres;
- raportarea rezultatelor evaluării.

Evaluarea implementării Strategiei se va efectua prin analiza indicatorilor de performanță. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

Raportarea implementării Strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor semestriale către Primărie privind realizarea Planului de acțiuni și a obiectivelor strategice. Anual Primăria va prezenta Consiliului Municipal raportul de evaluare a implementării Strategiei de Dezvoltare.

V. PORTOFOLIUL PROIECTELOR PRIORITARE EXISTENTE. FIȘA DE PROIECT

Fișă de Proiect 1

Titlul proiectului:	Elaborarea Ghidului Investițional al municipiului Cahul.
Direcția strategică:	Dezvoltarea economică durabilă a municipiului Cahul.
Obiectivul strategic:	Dezvoltarea municipiului Cahul ca punct strategic în atragerea investițiilor.
Măsura:	Elaborarea Ghidului Investițional al municipiului Cahul.
Localizare:	mun.Cahul
Obiectivul general al proiectului:	Crearea condițiilor pentru sporirea volumului de investiții atrase în dezvoltarea municipiului Cahul.
Succintă descriere a proiectului:	<p>Pentru a spori volumul de investiții atrase în municipiul Cahul va fi elaborat un Ghid investițional. Elaborarea ghidului va contribui la:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Facilitarea comunicării APL Cahul cu potențiali investitori locali și străini; 2. Promovarea eficientă a potențialului investițional local în diverse medii. <p>În elaborarea Ghidului investițional Cahul vor fi utilizate cele mai relevante practici în colectarea, analiza, interpretarea și producerea acestor documente relevante dezvoltării municipiului Cahul.</p>
Activități necesare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborarea termenilor de referință (ToR) pentru Ghidul investițional Cahul (condiții, termeni, componente...) 2. Anunțarea concursului și selectarea companiei de consultanță, care împreună cu APL Cahul va elabora ghidul. 3. Colectarea informațiilor pentru crearea unei imagini de ansamblu a mediului de afaceri Cahul 4. Descrierea cadrului economic, legal, vamal și fiscal al Republicii Moldova, reglementarea pieței muncii, a facilităților acordate investitorilor străini. Descrierea contextului investițional al municipiului Cahul. 5. Descrierea detaliată a oportunităților investiționale în mun. Cahul 6. Istории de succes din mediul de afaceri Cahul.
Rezultate așteptate:	<p>Ghid investițional elaborat și mediatizat pe larg în rândul potențialilor donatori naționali și internaționali.</p> <p>Ghid distribuit prin intermediul Centrului NEXUS Cahul ”Migrație și dezvoltare” în rândul persoanelor din mun. Cahul care lucrează în străinătate.</p> <p>Investitori identificați.</p> <p>Volumul de investiții în afaceri în creștere.</p>
Statutul proiectului:	Inclus în strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Cahul.
Responsabil și potențiali parteneri de implementare:	Primăria Cahul, Consiliul municipal Cahul, Asociații ale antreprenorilor și oamenilor de afaceri din mun. Cahul, Camera de Comerț și Industrie Cahul, oameni de afaceri, consultanți, experți naționali și internaționali.
Durată estimativă (luni):	12 luni.
Costuri estimative:	180.000 lei.
Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Bugetul local. Donatori internaționali.

Fișă de Proiect 2

Titlul proiectului:	Reconstrucția și amenajarea Parcului Central „Grigore Vieru” din mun.Cahul.
Direcția strategică:	Protecția mediului și creșterea eficienței energetice în sectorul public și privat.
Obiectivul strategic:	Amenajarea, păstrarea și extinderea parcurilor, scuarurilor și a spațiilor verzi.
Măsura:	Reconstrucția și amenajarea Parcului Central „Grigore Vieru” din mun.Cahul.
Localizare:	mun.Cahul.
Obiectivul general al proiectului:	Îmbunătățirea condițiilor de odihnă și agrement pentru populația orașului, oaspeți/vizitatori și crearea unei zone de atracție turistică.
Succintă descriere a proiectului:	Proiectul de reconstrucție și amenajare a parcului central „Grigore Vieru” presupune o serie de lucrări, care vor contribui la sporirea atractivității acestuia prin: <ul style="list-style-type: none"> • Pavarea aleilor; • Instalarea pilonilor și corpurilor de iluminat de tip LED; • Recultivarea plantațiilor prin plantarea pe perimetrul parcului a arborilor decorativi; • Design-ul și amenajarea peluzelor; • Instalarea mobilierului urban (bănci, urne...); • Amenajarea terenurilor de joacă pentru copii și a terenurilor de fitness în aer liber pentru adulți.
Activități necesare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea surselor de finanțare pentru realizarea lucrărilor de amenajare a parcului central. 2. Elaborarea devizului de cheltuieli pentru organizarea lucrărilor de amenajare. 3. Licitație publică și identificarea contractorilor. 4. Realizarea lucrărilor după cum urmează: <ol style="list-style-type: none"> a) Pavarea aleilor pe o suprafață totală de 6000 m²; b) Instalarea a 60 piloni și a rețelei de iluminare cu o lungime de 2 km; c) Instalarea echipamentului urban – bănci; d) Montarea a 20 coșuri de gunoi; e) Elaborarea design-ului și amenajarea a 6 peluze de pe teritoriul parcului; f) Amenajarea terenurilor de joacă pentru copii și adulți. 5. Elaborarea planului de asigurare a durabilității lucrărilor de pe teritoriul parcului central.
Rezultate așteptate:	Parc amenajat. Un nou punct de atracție turistică în municipiu, raion și regiune creat.
Statutul proiectului:	Inclus în strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Cahul.
Responsabil și potențiali parteneri de implementare:	Primăria Cahul, Consiliul municipal Cahul, Agenția Ecologică Cahul, agenți economici locali, organizații nonguvernamentale locale.
Durată estimativă (luni):	18 luni.
Costuri estimative:	8 ml MDL.

Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Buget local, donatori internaționali.
---	---------------------------------------

Fișă de Proiect 3

Titlul proiectului:	Reabilitarea aducțiunii de alimentare cu apă de la stația de pompare de nivelul I până la stația de pompare de nivelul II în două linii.
Direcția strategică:	Extinderea și dezvoltarea rețelelor edilitare conform priorităților și reabilitarea infrastructurii social-economice urbane.
Obiectivul strategic:	Asigurarea populației cu servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare de calitate
Măsura:	Reabilitarea aducțiunii de alimentare cu apă de la stația de pompare de nivelul I până la stația de pompare de nivelul II în două linii.
Localizare:	mun.Cahul și s.Roșu.
Obiectivul general al proiectului:	Reabilitarea aducțiunii de la stația de pompare SP1 la stația de pompare SP2 și micșorarea pierderilor resurselor de apă și a cheltuielilor legate de acoperirea acestor pierderi.
Succintă descriere a proiectului:	Magistrala de apeduct de la SP1 la SP2 a fost dată în exploatare la începutul anilor 70. Până în prezent pe acest segment nu s-au realizat lucrări de reparație capitală, s-au făcut doar reparații curente generate de avarierile frecvente pe tronson. Diametrul țevii este de 700 mm, este construită din beton armat și oțel având o lungime de 8 km. Gradul de uzură al magistralei este de 100%, aceasta generând pierderi de apă de circa 15%, iar avarierile frecvente generează cheltuieli suplimentare. Nesoluționarea acestei probleme duce la creșterea continuă a pierderilor de apă, a cheltuielilor suportate de întreprindere și consumatori și ieșirea totală din uz a magistralei.
Activități necesare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborarea studiului de fezabilitate pentru reabilitarea aducțiunii 2. Elaborarea proiectului tehnic și verificarea acestuia 3. Elaborarea proiectului pentru atragerea investiției 4. Identificarea surselor financiare și a donatorilor interesați 5. Lucrări de reabilitare a magistralei de apeduct de la SP1 la SP2 în 2 linii. 6. Elaborarea unui plan de acțiuni pentru menținerea și asigurarea durabilității tronsonului reabilitat.
Rezultate așteptate:	<ul style="list-style-type: none"> - 8 km a magistralei de apeduct dintre SP 1 și SP 2 reconstruite; - volumul pierderilor de apă micșorate cu 15 %, cât și a cheltuielilor suportate pentru înlăturarea avarierilor; - grad mai înalt de satisfacție a populației mun. Cahul față de serviciile apă/canalizare și taxele percepute pentru aceste servicii.
Statutul proiectului:	Inclus în strategia de dezvoltare durabilă a mun. Cahul.
Responsabil și potențiali parteneri de implementare:	Primăria mun.Cahul, Consiliul Municipal Cahul, SA „Apă-Canal Cahul”, Parteneri transfrontalieri, ADR Sud, Agenția Ecologică Cahul.
Durată estimativă (luni):	18 luni.
Costuri estimative:	45 mln lei.
Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei GIZ, Fondul Național de Dezvoltare Regională, Banca Mondială, Banca

Fișă de Proiect 4

Titlul proiectului:	Reabilitarea, extinderea și modernizarea sistemului urban de canalizare.
Direcția strategică:	Extinderea și dezvoltarea rețelelor edilitare conform priorităților și reabilitarea infrastructurii social-economice urbane.
Obiectivul strategic:	Asigurarea populației cu servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare de calitate.
Măsura:	Reabilitarea, extinderea și modernizarea sistemului urban de canalizare.
Localizare:	mun.Cahul.
Obiectivul general al proiectului:	Micșorarea cheltuielilor suportate pentru întreținerea sistemului de canalizare, obținerea eficienței energetice și reducerea poluării mediului înconjurător prin reabilitarea și extinderea obiectelor din infrastructura acestui sistem complex.
Succintă descriere a proiectului:	<p>Sistemul de canalizare este compus din mai multe elemente: rețelele de canalizare, stațiile de pompare a apelor uzate și stația de epurare a apelor reziduale.</p> <p>Rețelele de canalizare de pe teritoriul municipiului Cahul au o lungime de 51,27 km, dintre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20,9 km sau 40,8 % sunt exploatate mai mult de 30 de ani, fiind construite prin anii 50-60; - 13,9 km sau 27,2 % au un termen de exploatare de la 20 la 30 de ani și - 16,4 km de rețele au fost renovate în anul 2007 din creditul contractat de la Banca Mondială fiind din polietilenă de densitate înaltă. Uzura rețelelor vechi de canalizare constituie 82,5%. <p>Sistemul de canalizare din municipiul Cahul acoperă preponderent regiunea Centru a municipiului (67 %), celelalte microraiioane/cartiere nu sunt conectate la sistemul centralizat de evacuare a apelor, acest fapt având ca efect poluarea apelor, solului, aerului.</p> <p>Cele 3 stații de pompare (SP) a apelor uzate au menirea de a re-pompa apele uzate din microregiunile urbane către stația de epurare a apelor uzate. Principala stație de pompare a fost renovată în 2007. Stația de pompare SP "Sud" a rețelei de canalizare a fost construită în anul 1970, iar SP de canalizare "Nord" în 1982. Stațiile SP "Sud" și "Nord" au un grad avansat de uzură. Reabilitarea acestor stații, a clădirilor și a pompelor va permite obținerea eficienței energetice prin utilizarea unor pompe cu un consum mai mic de energie electrică.</p> <p>Stația de epurare a apelor uzate a fost construită în anul 1972, având o capacitate de 13700 m³/zi. Nefuncționarea corespunzătoare a acestei stații duce la imposibilitatea epurării apelor reziduale de pe teritoriul urbei și, în consecință, la poluarea mediului înconjurător inclusiv a râului Prut, care constituie și sursa de apă potabilă.</p> <p>Deprecierea fizică și morală a infrastructurii sistemului de canalizare generează continuu probleme cu impact asupra mediului și cheltuieli mari pentru întreținere.</p>
Activități necesare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborarea studiului de fezabilitate; 2. Elaborarea proiectului tehnic; 3. Elaborarea proiectului pentru atragerea investiției; 4. Identificarea donatorului;

	5. Reabilitarea, extinderea și modernizarea rețelelor, a stațiilor de pompare și a Stației de epurare a apelor uzate.
Rezultate așteptate:	<ul style="list-style-type: none"> • Obținerea eficienței energetice prin schimbarea pompelor la stațiile de pompare; • micșorarea cheltuielilor pentru întreținerea sistemului de canalizare; • obținerea veniturilor mai mari prin extinderea rețelelor de canalizare, venituri reinvestite în modernizarea serviciului public; • epurarea mai bună a apelor uzate, ce se deversează în r. Prut, fără a pricinui daune mediului înconjurător etc.
Statutul proiectului:	Inclus în strategia de dezvoltare durabilă a mun.Cahul.
Responsabil și potențiali parteneri de implementare:	Primăria mun. Cahul, Consiliul municipal Cahul și SA „Apă-Canal Cahul”, Parteneri transfrontalieri, ADR Sud, Agenția Ecologică, Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei GIZ.
Durată estimativă (luni):	24 luni.
Costuri estimative:	135 ml lei.
Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Guvernul Germaniei și Guvernul României prin GIZ, FNDR, BM, BERD etc.

Fișă de Proiect 5

Titlul proiectului:	Instalarea galeriilor de panouri informative în cartierele municipiului Cahul pentru sporirea transparenței APL Cahul și a gradului de informare a cetățenilor privind subiectele de interes public.
Direcția strategică:	Sporirea angajamentului civic al cetățenilor municipiului și creșterea gradului de implicare și mobilizare în interes comunitar.
Obiectivul strategic:	Sporirea transparenței în activitatea APL Cahul.
Măsura:	Instalarea galeriilor de panouri informative în cartierele municipiului Cahul pentru sporirea transparenței APL Cahul și a gradului de informare a cetățenilor privind subiectele de interes public.
Localizare:	mun.Cahul.
Obiectivul general al proiectului:	Sporirea gradului de informare a cetățenilor privind modul de gestionare a treburilor publice de către APL Cahul și contribuirea la creșterea transparenței decizionale.
Succintă descriere a proiectului:	Proiectul presupune confecționarea și instalarea în 5 cartiere ale municipiului Cahul a galeriilor de panouri informative cu aspect atractiv și cu valoare informativă pentru cetățeni. Ele vor fi utilizate în scopul informării populației și ca instrument de sporire a gradului de implicare și participare a cetățenilor în acțiuni de interes comunitar, cât și pentru sporirea transparenței activității primăriei și a Consiliului municipal Cahul. Unul din panourile informative amplasate va constitui un suport pentru oaspeții și vizitatorii municipiului, acesta cuprinzând Harta municipiului Cahul, traseele, numărul rutelor și modul de deplasare dintr-un sector al municipiului în celelalte.
Activități necesare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anunțarea unui concurs pentru elaborarea schemei și a designului galeriei de panouri informative. 2. Identificarea surselor financiare pentru confecționarea și montarea panourilor. 3. Identificarea contractorului și contractarea acestuia pentru confecționarea panourilor. 4. Instalarea galeriilor de panouri în 5 cartiere a municipiului. 5. Identificarea și numirea prin dispoziția primarului municipiului a persoanei responsabile de plasarea și actualizarea informațiilor plasate pe panourile informative. 6. Plasarea informațiilor pe panourile informative. 7. Crearea unui mecanism eficient de informare a cetățenilor prin utilizarea panourilor informative. 8. Identificarea modului de supraveghere și asigurare a durabilității panourilor informative.
Rezultate așteptate:	<ul style="list-style-type: none"> • 5 galerii de panouri informative instalate • Informații de interes public plasate pe toate panourile • Un acces mai mare a cetățenilor la informații despre activitatea primăriei și al Consiliului municipal

	<ul style="list-style-type: none"> • Crește gradul de informare a populației și interesul de participare în viața social-economică a municipiului • Sporește gradul de transparență și credibilitate a autorităților publice în fața cetățenilor municipiului Cahul
Statutul proiectului:	Inclus în strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Cahul.
Responsabil, potențiali parteneri de realizare:	Primăria Cahul, Consiliul municipal Cahul, organizații neguvernamentale
Durată estimativă (luni):	8 luni
Costuri estimative:	200.000 lei
Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Buget local, donatori externi

**Portofoliul proiectelor prioritare
Fișe de proiect**

Fișă de Proiect 1

Titlul proiectului:	„Municipiul Cahul Într-o Nouă Lumină”.
Direcția strategică:	Extinderea și dezvoltarea rețelelor edilitare conform priorităților și reabilitarea infrastructurii social-economice urbane.
Obiectivul strategic:	Reabilitarea drumurilor locale și decongestionarea traficului din zona centrală a urbei.
Măsura:	Modernizarea sistemului de iluminat stradal.
Localizare:	mun.Cahul.
Obiectivul general al proiectului:	Renovarea rețelei de iluminat stradal din mun.Cahul pe șos.Șcheia – str.V.Alecsandri – pr.Republicii – str.Dunării – șos.Griviței.
Succintă descriere a proiectului:	<p>Proiectul dat reflectă o problemă majoră a municipiului Cahul, și anume lipsa unui sistem de iluminat public eficient pe artera principală a municipiului (șos.Șcheia, str.V.Alecsandri, pr.Republicii, str.Dunării, șos.Griviței), aici fiind concentrate majoritatea instituțiilor administrative și educaționale ale municipiului (estimativ 22 instituții). Importanța renovării acestui traseu de importanță locală, regională și republicană este datorită geografiei localității mun. Cahul, astfel, mun.Cahul se mărginește la Nord cu s.Roșu, iar la Sud cu s.Crihana Veche. În cadrul programului „Comunitatea Mea” a fost efectuată chestionarea cetățenilor, cu suportul NDI pentru a identifica problemele prioritare a mun. Cahul în viziunea cetățenilor. Ca urmare a chestionării cetățenilor printre cele trei probleme văzute ca prioritare problema nr.1 în municipiul Cahul este problema iluminatului public (29%). Acest obiectiv se regăsește și în Strategia de dezvoltare socio-economică a orașului Cahul 2015-2020, pct.3.3.6, pag.63.</p> <p>Sistemul de iluminat pe aceste străzi este asigurat doar 40%, iar restul 60% ne propunem extinderea rețelei. Instalat pe timpul sovietic sistemul de iluminat necesită a fi renovat, așa cum sunt cabluri neizolate, corpurile de iluminat vechi și există pericol de electrocutare. Primăria mun. Cahul în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Cahul au lansat sistemul de supraveghere video care își propune să contribuie la asigurarea ordinii și securității cetățenilor localității, plecând de la o necesitate concretă de a fi mai siguri în spațiile publice, a asigura securitatea cetățenilor, dar și a bunurilor proprietate a comunității care adesea sunt distruse și vandalizate de persoane răufăcătoare. Însă acest sistem video nu va fi eficient fără renovarea sistemului de iluminat, în special intersecții, spații aglomerate, etc.</p> <p>De asemenea, trebuie de menționat că din cauza lipsei sistemului de iluminat pe magistrală, nu poate fi extins nici pe străzile adiacente, pentru că necesită a fi mărite capacitățile PT-urilor.</p> <p>Pe lângă securitate, vizibilitate, un rol important îl are și eficiența costurilor pentru bugetul local, așa cum corpurile de iluminat vechi consumă prea multă energie. Lipsa unui sistem de iluminat eficient are</p>

	<p>un impact major și asupra mediului, astfel există problema deșeurilor depozitate în locuri neiluminate.</p> <p>Mai mult ca atât, va fi posibilă îngrijirea și amenajarea spațiului public în timp nocturn, când este necesar de a fi făcute lucrări de salubritate, irigare, deszăpezire, etc.</p> <p>Pe acest traseu sunt concentrate mai multe instituții administrative și educaționale, de asemenea, toate cursele de transport public (stații de autobuz) sunt amplasate pe acest traseu, astfel, pe lângă vizibilitate, securitatea cetățenilor, eficiența costurilor, sistemul de iluminat stradal va asigura accesul la ele.</p> <p>Sistemul de iluminat va asigura intrările și ieșirile din oraș spre 2 ieșiri vamale (Oancea și Giurgiulești). Pe lângă aceasta, traseul inclus în proiect va face conexiune cu Zona economică liberă unde în prezent se construiește Fabrica de producție „Draxlmaier” cu cca 2000 de angajați, respectiv, rețeaua de transport public va fi extinsă. Este important de menționat faptul că Primăria mun.Cahul a alocat mijloace financiare pentru elaborarea proiectului tehnic care este deja pregătit.</p>
<p>Activități necesare:</p>	<p>Proiectul dat prevede o serie de activități printre care:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Crearea Comitetului de Implementare a proiectului de iluminat stradal, care va include reprezentanți ai mun.Cahul, s.Roșu, s.Crihana Veche; 2. Organizarea concursului de selectate și contractare a Companiei de Construcție care va realiza lucrările proiectului; 3. Stabilirea graficului de implementare a lucrărilor și coordonarea acestora cu serviciile implicate (SA Union Fenosa, etc.); 4. Monitorizarea calității lucrărilor și respectării graficului de implementare; 5. Informarea periodică a cetățenilor despre implementarea proiectului de iluminat stradal; 6. Procurarea unui autotur care va asigura întreținerea sistemului de iluminare; 7. Pentru a asigura transparența și vizibilitatea proiectului vom publica 3 articole în presa locală, website, rețele de socializare ce vor cuprinde informații privind importanța proiectului, donatorul, rezultatele proiectului etc.; 8. După finisarea proiectului va fi instalat un panou pe sectorul dat ce va conține titlul proiectului, donatorul, rezultatele proiectului, etc.; 9. Va fi organizată o masă rotundă pentru instruirea/informarea tuturor persoanelor interesate în special pentru cei care vor fi implicați în asigurarea durabilității și întreținerii sistemului de iluminat privind măsurile de asigurarea a eficienței energetice.
<p>Rezultate așteptate:</p>	<p><u>Calitativ:</u> Printre principalele rezultate, care vor fi obținute în urma realizării proiectului sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea gradului de siguranță pentru cetățenii, care locuiesc și/sau parcurg acest traseu; • Diminuarea depozitării ilegale a deșeurilor în spațiile verzi, astfel ne vom bucura de un oraș mai curat și un mediu mai sănătos; • Datorită iluminării, sistemul video de pe acest traseu va fi funcțional non-stop, reducând numărul infracțiunilor, asigurând ordinea publică în zona respectivă și sporirea eficienței sistemului video; • Sporirea încrederii cetățenilor în administrația publică locală; • Posibilitatea extinderii rețelei de iluminat pe străzile adiacente magistralei; • Creșterea numărului cetățenilor mulțumiți de serviciile prestate de

	<p>APL care văd intervenția și rezultate concrete pentru a rezolva principalele probleme identificate.</p> <p><u>Cantitativ (valoric):</u> Beneficiile cantitative, care rezultă din urma realizării proiectului sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Un sistem nou de iluminat public pe un traseu de cca 8 km, incluzând: <ul style="list-style-type: none"> –426 corpuri LED instalate; – 60 piloni fixați; 31 piloni înlocuiți; –16 850 m cablu montat; –8 posturi de transformare realizate; (puncte de conexiune); –3 articole în presa locală; 1 panou de informare; –1 autoturn procurat; –Estimativ numărul beneficiarilor direcți este de 15 000 persoane.
Statutul proiectului:	Există Proiectul tehnic și Studiul de Fezabilitate al proiectului respectiv.
Responsabil, potențiali parteneri de realizare:	Primăria mun.Cahul, Primăria s.Roșu, Primăria s.Crihana Veche, USAID.
Durată estimativă (luni):	Aprilie – Octombrie 2019
Costuri estimative:	3 838 400, 00 MDL / 4.4 mln MDL cu TVA.
Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Buget local Cahul, Agenți economici

Fișă de Proiect 2

Titlul proiectului:	Apă curată – izvor de sănătate.
Direcția strategică:	Extinderea și dezvoltarea rețelelor edilitare conform priorităților și reabilitarea infrastructurii social-economice urbane.
Obiectivul strategic:	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii social-economice, a instituțiilor cultural sportive și de agrement.
Măsura:	Salubritatea „Lacului cu apă dulce” și a râului „Frumoasa” cu crearea zonelor de agrement.
Localizare:	mun.Cahul
Obiectivul general al proiectului:	Asigurarea securității ecologice prin salubritatea „Lacului cu apă dulce” și râului „Frumoasa”.
Succintă descriere a proiectului:	Lacul cu apă dulce de mai mulți ani, mai ales vara devine un pericol de transmiterea unor boli infecțioase ce face imposibilă utilizarea lui de către locuitori, fiind totodată unica zonă naturală de agrement de pe teritoriul urbei. Iar gunoiștea de pe malul râului poluează apa ce se scurge în râul Prut, prezentând un pericol atât pentru utilizatorii ei cât și pentru regnul animal și vegetal.
Activități necesare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Decizia Consiliului Municipal. 2. Elaborarea studiului de fezabilitate. 3. Elaborarea documentației de proiect pentru lucrările necesare. 4. Stabilirea hotarelor și elaborarea statutului zonei de protecție a Lacului cu apă dulce și râului Frumoasa.
Rezultate așteptate:	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea securității ecologice. • Crearea zonelor publice de agrement. • Crearea unei zone turistice a municipiului (având ca bază legenda din perioada ocupației turcești). • Crearea și amenajarea noilor locații și stațiuni balneare în zonă, inclusiv în apropierea Lacului Sărat.
Statutul proiectului:	Există lacul și râul, spații pentru amenajarea zonei de agrement (arendat de antreprenor privat).
Responsabil, potențiali parteneri de realizare:	APL Cahul, Consiliul Raional Cahul, Guvernul RM, ONG-uri, Agenți economici locali.
Durată estimativă (luni):	48 de luni
Costuri estimative:	10 mln.lei
Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Buget municipal și raional Cahul, Bugetul de Stat, Agenți economici, Granturi externe.

Fișă de Proiect 3

Titlul proiectului:	Piața agroalimentară modernă - promovarea produselor locale.
Direcția strategică:	Dezvoltarea economică durabilă a mun.Cahul.
Obiectivul strategic:	Diversificarea economiei locale, inclusiv prin dezvoltarea turismului și a economiei bazate pe cunoaștere și inovare.
Măsura:	Dezvoltarea Pieței agro-alimentară din municipiul Cahul.
Localizare:	mun.Cahul
Obiectivul general al proiectului:	Combaterea comerțului ilicit stradal și susținerea producătorilor autohtoni.
Succintă descriere a proiectului:	În prezent în mun. Cahul este o insuficiență de o platformă pentru comerțul în condiții civilizate a produselor agroalimentare a micilor producători și casnici. Din această cauză este răspândit comerțul stradal, micii comercianți sunt nevoiți să-ți vândă marfa intermediarilor ceia ce creează pierderi financiare. Pornind de la aceste probleme propunem reamenajarea pieței agroalimentare moderne cu toate condițiile necesare unei piețe civilizate.
Activități necesare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborarea studiului de fezabilitate. 2. Prezentarea studiului elaborat Consiliului municipal Cahul pentru aprobarea dezvoltării și amenajării pieței agro-alimentare. 3. Organizarea tenderului de selectare a companiei de construcție a amenajarea pieței agro-alimentare. 4. Desfășurarea activităților de construcției și amenajare a pieței. 5. Amenajarea drumului de acces către piață. 6. Deschiderea unui laborator de testare a calității produselor agricole. 7. Deschiderea oficială a pieței amenajate și promovarea serviciilor oferite. 8. Informarea comercianților despre extinderea pieței și posibilități de realizare a producției fără intermediari.
Rezultate așteptate:	<ul style="list-style-type: none"> • Spațiul amenajat modern pentru realizarea produselor agroalimentare. • Laborator de testare a calității produselor agroalimentare creat. • Parcare amenajată în preajma pieței. • Dispariția comerțului ilicit stradal. • Încasări la bugetul municipal.
Statutul proiectului:	Teritoriul existent al ÎM „Piața Centrală”, Agenți Economici dispuși spre comercializare.
Responsabil, potențiali parteneri de realizare:	Primăria Cahul, ÎM „Piața Centrală”, Agenți economici locali, producători agricoli.
Durată estimativă (luni):	12-18 luni (2019-2020).
Costuri estimative:	20,000,000.00 lei.

Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Buget local Cahul, Finanțatori externi, Agenți economici

Fișă de Proiect 4

Titlul proiectului:	Un post TV creat – cetățean informat.
Direcția strategică:	Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale pentru diferite categorii de populație.
Obiectivul strategic:	Organizarea activităților culturale și dezvoltarea turismului.
Măsura:	Deschiderea unui post de televiziune.
Localizare:	Mun.Cahul.
Obiectivul general al proiectului:	Promovarea municipiului Cahul și a zonei de Sud a republicii, informarea sistematică și echidistantă a cetățenilor.
Succintă descriere a proiectului:	Crearea unui post TV cu difuzare zilnică, cu un program de emisiuni informative, culturale, sportive, precum și emisiuni interactive, organizarea diferitor dezbateri, ce ar aborda problemele identificate de către cetățeni, probleme ale tinerilor ce ar reflecta obiectiv echidistant informați.
Activități necesare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Decizi Consiliului Municipal (identificarea spațiului pentru televiziune, aprobarea statutului și statelor de personal, aprobarea bugetului). 2. Obținerea licenței de difuzare din partea Consiliului Coordonator al Audiovizualului. 3. Achiziționarea echipamentului și utilajului necesar. 4. Organizarea concursului de angajare a personalului. 5. Elaborarea programului de emisiuni TV. 6. Conlucrarea cu agenții economici privind difuzarea spoturilor publicitare. 7. Realizarea programului de emisiuni.
Rezultate așteptate:	<ul style="list-style-type: none"> • Un post TV creat. • Spațiul postului TV amenajat. • Echipament necesar achiziționat. • Program TV divers și atractiv pentru telespectatori. • Informarea calitativă a cetățenilor. • Implicarea cetățenilor în soluționarea problemelor locale și regionale. • Conlucrare cu agenții economici stabilită. • Pauze publicitare difuzate.
Statutul proiectului:	Potențial uman, susținerea APL Cahul, necesitatea de a informa cetățenii.
Responsabil, potențiali parteneri de realizare:	Primăria Cahul, ONG-le active locale, Agenți Economici, voluntari.
Durată estimativă (luni):	12 luni.

Costuri estimative:	1,000,000.00 lei.
Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Buget municipal Cahul, Finanțatori externi, Agenți economici.

Fișă de Proiect 5

Titlul proiectului:	Amenajarea sălii de expoziții.
Direcția strategică:	Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale pentru diferite categorii de populație.
Obiectivul strategic:	Organizarea activităților culturale și dezvoltarea turismului.
Măsura:	Crearea și amenajarea unei săli de Vernisaj (expoziții).
Localizare:	Mun.Cahul
Obiectivul general al proiectului:	Promovarea artei populare și a artelor plastice și a lucrărilor de meșteșugărit, cât și a culturii și valorilor naționale și internaționale
Succintă descriere a proiectului:	Crearea unei săli de expoziție va contribui la motivarea tinerelor talente și promovarea artiștilor plastici autohtoni și republicani. Prin amenajarea sălii de expoziții cu spații de expunere, iluminat specific, depozitare a lucrărilor vor fi promovate tradițiile culturale locale și de meșteșugărit.
Activități necesare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Decizia Consiliului municipal privind crearea sălii de expoziții. 2. Elaborarea și aprobarea statutului de funcționare. 3. Aprobarea statelor de personal. 4. Reparația spațiului și dotarea cu echipament necesar. 5. Elaborarea și aprobarea planului de activitate.
Rezultate așteptate:	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de expoziții creată și amenajată. • 12 vernisaje organizate anual. • 12 activități cultural-artistice, mese rotunde, master-klas, simpozioane organizate anual.
Statutul proiectului:	Spații disponibile pentru deschiderea expoziției, potențial de specialiști, artiști plasticieni.
Responsabil, potențiali parteneri de realizare:	APL Cahul, Școala de arte plastice, Colegiul „Julia Hasdeu”, Școala de arte „M.Cibotari”, meșteri populari
Durată estimativă (luni):	12 luni.
Costuri estimative:	2.000.000,00 lei.
Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Buget municipal Cahul, Bugetul raional Cahul, Finanțatori externi.

Fișă de Proiect 6

Titlul proiectului:	Societate informată și instruită – Cetățeni activi – Oraș Prosper.
Direcția strategică:	Sporirea gradului de implicare a societății civile și a cetățenilor în acțiunile de dezvoltare comunitară.
Obiectivul strategic:	Asigurarea creșterii gradului de implicare și mobilizare a cetățenilor a acțiuni de interes comunitar.
Măsura:	Constituirea grupurilor consultative din partea cetățenilor și a societății civile pe lângă primăria Cahul.
Localizare:	Mun.Cahul
Obiectivul general al proiectului:	Informarea și instruirea cetățenilor în scrierea de proiecte care să rezolve probleme ale orașului
Succintă descriere a proiectului:	Proiectul presupune identificarea persoanelor cu potențial pentru crearea în fiecare micro-raion al municipiului a unui grup de inițiativă locală care să fie instruit și informat pentru identificarea problemelor și nevoilor din zonă și scrierea proiectelor pentru atragerea de fonduri, în vederea soluționării acestora. De asemenea proiectul urmărește identificarea tinerilor doritori din instituțiile de învățământ pentru a fi informați și instruiți în mod asemănător cu scopul de a fi cooptați ulterior în grupurile de inițiativă locală sau în proiectele societății civile.
Activități necesare:	<ol style="list-style-type: none"> 1.Organizarea întâlnirilor cu cetățenii din fiecare microraiion cu scopul informării și creării grupului de inițiativă locală 2.Crearea grupurilor de inițiativă locală 3.Organizarea seminarelor de informare și instruire a grupurilor de inițiativă locală și a tinerilor din instituțiile de învățământ 4.Întâlniri periodice între reprezentanți APL și grupurile de inițiativă locală
Rezultate așteptate:	<ul style="list-style-type: none"> • Informarea cetățenilor și implicarea lor activă în viața comunitară • Formarea de specialiști în scrierea de proiecte pentru atragerea de fonduri • Crearea unei cooperări între APL și cetățeni din fiecare micro-raion al municipiului • Soluționarea problemelor și nevoilor orașului
Statutul proiectului:	Identificarea spațiilor/sălilor în fiecare microraiion pentru organizarea întrunirilor grupurilor de inițiativă
Responsabil, potențiali parteneri de realizare:	ONG-le, Grupurile de inițiativă locală, Agenți economici, Direcția Generală de Învățământ, instituțiile de învățământ, APL Cahul, cetățenii din cartierele orașului

Durață estimativă (luni):	2019-2023 (5 ani)
Costuri estimative:	100 000 lei
Potențiale surse de co-finanțare (publice și private):	Colectări de fonduri din partea societății locale, Buget municipal Cahul, Agenți economici, Granturi Europene